

SENSORVEILEDNING

Emnekode:	SFB10711
Emnenavn:	Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk. Deleksamen 1: Individuell, skriftlig fire timers eksamen i matematikk. Utsatt eksamen.
Eksamensform:	Individuell, skriftlig fire timers eksamen
Dato:	07.06.2019
Faglærer(e):	Bjørnar Karlsen Kivedal
Eventuelt:	

Oppgave 1

- a) $x^2 - 4x = 0 \Rightarrow x(x - 4) = 0$. Dette gir $x = 0$ og $x = 4$
- b) Bruker abc-formelen: $\frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{-8 \pm \sqrt{8^2 - 4 \cdot 3 \cdot (-3)}}{2 \cdot 3} = \frac{-8 \pm \sqrt{64 + 36}}{6} = \frac{-8 \pm 10}{6}$. Dette gir $x = -3$ og $x = \frac{1}{3}$
- c) Den nederste ligningen gir $x = 2y + 1$. Setter dette inn i den første, som gir $3(2y + 1) - 2y = 7 \Rightarrow 6y + 3 - 2y = 7 \Rightarrow 4y = 4 \Rightarrow y = 1$ og $x = 2 \cdot 1 + 1 \Rightarrow x = 3$
- d) $f(2) = 3 \cdot 8 + 2 \cdot 4 - 19 \cdot 2 + 6 = 0$. Dermed vet vi at $x = 2$ er et nullpunkt slik at vi kan bruke polynomdivisjonen $(3x^3 + 2x^2 - 19x + 6) : (x - 2)$ som gir $3x^2 + 8x - 3$. Vi vet fra b) at denne kan faktoriseres til $(x + 3)(x - \frac{1}{3})$, slik at $f(x) = (x - 2)(x + 3)(x - \frac{1}{3})$

$$\begin{array}{r} (3x^3 + 2x^2 - 19x + 6) : (x - 2) = 3x^2 + 8x - 3 \\ - (3x^3 - 6x^2) \\ \hline 8x^2 - 19x \\ - (8x^2 - 16x) \\ \hline -3x + 6 \\ - (-3x + 6) \\ \hline 0 \end{array}$$

Oppgave 2

- a) $f'(x) = 2x + 1 + \frac{1}{1/x} \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right) = 2x + 1 - \frac{1}{x}$
- b) $f'(x) = 2x \cdot (\sqrt{x} + 2x) + x^2 \cdot \left(\frac{1}{2\sqrt{x}} + 2\right) = 2\sqrt{x^3} + 4x^2 + \frac{1}{2}\sqrt{x^3} + 2x^2 = \frac{5}{2}\sqrt{x^3} + 6x^2$
- c) $f'(x) = 3(2x^2 + 1)^2 \cdot 4x + 8x = 12x(2x^2 + 1)^2 + 8x$
- d) $f'(x) = (2x + 2)e^{x^2 + 2x}$

Oppgave 3

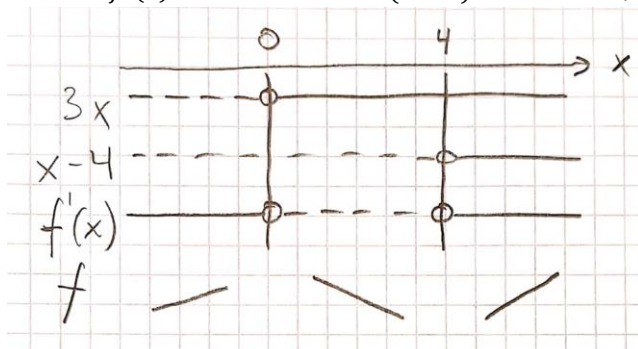
- a) Vi får da vekstfaktoren $k = 1 + \frac{5}{100} = 1,05$. Bruker bankformelen og får at etter fem år har verdien vokst til $150\,000 \cdot 1,05^5 = 191\,442$
- b) $150\,000 \cdot 1,05^x = 210\,000 \Rightarrow 1,05^x = \frac{210\,000}{150\,000} = 1,4 \Rightarrow \ln 1,05^x = \ln 1,4 \Rightarrow x = \frac{\ln 1,4}{\ln 1,05} = 6,896$. Det tar 7 år.
- c) $A = K \frac{r}{1 - (1+r)^{-n}} = 200\,000 \frac{0,07}{1 - 1,07^{-20}} = 18\,878,59$
- d) Etter det sjettede terminbeløpet er betalt har vi 14 terminbeløp igjen. Restlånet er da $S = A \frac{1 - (1+r)^{-n}}{r} = 18\,878,59 \cdot \frac{1 - 1,07^{-14}}{0,07} = 165\,102,10$. Nytt terminbeløp blir da $A = K \frac{r}{1 - (1+r)^{-n}} = 165\,102,10 \frac{0,05}{1 - 1,05^{-14}} = 15\,770,05$

Oppgave 4

- a) $K'(x) = 0,1x + 25$
- b) $K'(50) = 0,1 \cdot 50 + 25 = 30$. Kostnadene ved å produsere en ekstra enhet dersom vi produserer 50 enheter er 30.
- c) $\pi(x) = I(x) - K(x) = -0,1x^2 + 85x - 0,05x^2 - 25x - 2000 = -0,15x^2 + 60x - 2000$
- d) Profitten er størst der $\pi'(x) = 0 \Rightarrow -0,3x + 60 = 0 \Rightarrow 0,3x = 60 \Rightarrow x = 200$ enheter. Profitten blir da $\pi(200) = -0,15x^2 + 15x - 2000 = -0,15 \cdot 200^2 + 60 \cdot 200 - 2000 = 4\,000$

Oppgave 5

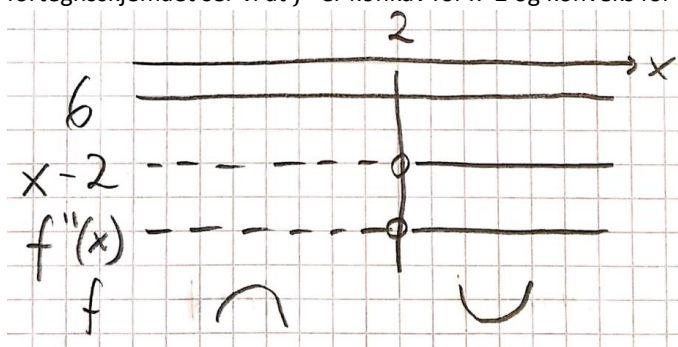
- a) Vi har da $f'(x) = 3x^2 - 12x = 3x(x - 4)$ som vi kan drøfte i et fortegnsskjema:

Dette viser at funksjonen vokser for $x < 0$ og

$x > 4$ og avtar for $0 < x < 4$

- b) Fra faktoriseringen i a) ser vi at ekstremalpunktene er $x=0$ og $x=4$, og fra fortegnsskjemaet ser vi at $x=0$ er et lokalt maksimumspunkt, mens $x=4$ er et lokalt minimumspunkt. $f(0) = 3$ og $f(4) = -29$
- c) Vi har videre at $f''(x) = 6x - 12 = 6(x - 2)$ slik at vi har et vendepunkt der $f''(x) = 0 \Rightarrow x = 2$. Fra fortegnsskjemaet ser vi at f er konkav for $x < 2$ og konveks for $x > 2$

- d) $f(1) = 1 - 6 + 3 = -2$ og $f'(1) = 3 - 12 = -9$. Bruker tangentformelen og får $y + 2 = (-9) \cdot (x - 1) \Rightarrow y = -9x + 9 - 2 \Rightarrow y = -9x + 7$

Oppgave 6

- a) $f'_x(x, y) = 6x^2 - 2xy$ $f'_y(x, y) = -x^2 + 2y$
 $f''_{xx}(x, y) = 12x - 2y$ $f''_{yy}(x, y) = 2$ $f''_{xy}(x, y) = -2x$
- b) Lokale stasjonære punkter finner vi der $f'_x(x, y) = f'_y(x, y) = 0$
 $f'_y(x, y) = 0 \Rightarrow -x^2 + 2y = 0 \Rightarrow 2y = x^2$ Setter dette inn i $f'_x(x, y) = 0 \Rightarrow 6x^2 - x \cdot x^2 = 0 \Rightarrow 6x^2 - x^3 = 0 \Rightarrow x^2(6 - x) = 0 \Rightarrow x = 0$ og $x = 6$. Vi har at $2y = x^2 \Rightarrow y = \frac{1}{2}x^2$. Dette gir $y = \frac{1}{2} \cdot 0 = 0$ og $y = \frac{1}{2} \cdot 6^2 = 18$ som gir de to lokale stasjonære punktene $(0, 0)$ og $(6, 18)$.
- c) Punktet $(6, 18)$: $A = f''_{xx}(6, 18) = 36$ $B = f''_{xy}(6, 18) = -12$ $C = f''_{yy}(6, 18) = 2$ som gir $AC - B^2 = -72$. Siden $AC - B^2 < 0$ er punktet $(6, 18)$ et sadelpunkt